

NORSK STEIN AS
Jelsavegen 512
4234 JELSA

Kontakt saksbehandler
Anne Stensland, 51568901

Tillatelse til mudring ved eksisterende kai tilhørende Norsk Stein Jelsa, Suldal kommune

Statsforvalteren i Rogaland har ferdigbehandlet søknaden av 20.04.2022 om mudring ved tre kaier ved Norsk Stein sitt anlegg i Jelsa, Suldal kommune.

Vi har på visse vilkår besluttet å gi tillatelse etter forurensningsloven til mudring/sprenging i sjø. Vilkårene fremgår på side 6.

Det stilles vilkår om avbøtende tiltak for å hindre partikkelspredning.

Vi varsler gebyr for saksbehandlingen.

Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad av 20.04.2022 fra Maritex Marine AS på vegne av Norske Stein avd. Jelsa angående mudring ved eksisterende kaier.

Vedtaket

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, gir Statsforvalteren i Rogaland Norsk Stein AS avd. Jelsa tillatelse til arbeid i sjø ved eiendom 136/6, 136/15 og 136/20 i Suldal kommune. Tillatelsen er gitt på visse vilkår, med hjemmel i § 16 i samme lov. Tillatelsen gjelder mudring av ca. 150 m³ rene masser, fordelt over 3 kaier. Ved avgjørelsen om tillatelse, og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften.

Varsel om gebyr

Statsforvalterens behandling av søknader om tillatelser etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Statsforvalterens behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 7 jf. forurensningsforskriften § 39-4. Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser. Norsk Stein AS avd. Jelsa skal derfor betale et gebyr på kr. 17 500,- for Statsforvalterens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes Statsforvalteren innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Søknad

Maritex Marine AS søker på vegne av tiltakshaver Norsk Stein avd. Jelsa om å mudre 3 kaier som i dag benyttes til utlasting og levering av pukk. Det har over tid akkumulert seg pukk utenfor kaiene som et resultat av svinn under utlasting og levering. Dette gjør at større skip føler seg utrygge i forhold til dybdeforholdene, og kan i verste tilfelle avlyse anløpet. Maritex har sendt inn en søknad per kai, og ber Statsforvalteren om å behandle sakene samtidig.

De aktuelle kaiene er:

- Kai nord (Kjelviksneset)
- Kai sør (Kvernakulten)
- Tømmerkai (Gongstøvika)

Figur 1. Kai nord (venstre), Kai sør (midten) og Tømmerkai (høyre)

Omfang og utførelse

Område	Mudret volum	Berørt areal	Arbeidernes varighet
Kai nord	20 m ³	40 m ²	2 dager
Kai sør	100 ³	80 m ²	3 dager
Tømmerkai	30 m ³	60 m ²	2 dager

Arbeidene skal utføres med gravemaskin fra lekter. Gravemaskinene bruker forlenger og lukket grabb. Mudret masse tas opp fra sjøen og plasseres på lekter for videre transport til deponi.

Overskuddsmassene som er av typen pukk ønskes gjenbrukt på land. Massene planlegges transportert til Lovraeidet for fremtidig bruk.

Avklaring etter plan- og bygningsloven

Forurensningsspørsmål skal om mulig søkes løst for større områder inder ett, og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd. Alle tre kaiene er regulert til båttrafikk, og tiltaket samsvarer derfor med reguleringsplanen på området¹.

¹ Reguleringsplan for bergverk på Berakvam. PlanID 201011. Ikrafttredelsesdato 21.09.2010.

Avklaring med kulturminnemyndighetene

Tiltak i sjø utføres ofte i områder som kan ha potensiale for full av kulturminner, og det er fare ved utførelsen av tiltak at kulturminner tildekkes eller ødelegges. Søker opplyser i søknaden om at Rogaland fylkeskommune er informert om tiltaket i forhold til kulturminneloven. Vi sender dette vedtaket i kopi til Rogaland fylkeskommune og Stavanger Museum slik at de er orientert om tiltaket. Vi minner om tiltakshavers stans- og meldeplikt. Om det under arbeidet oppdages kulturhistorisk materiale som kan være vernet eller fredet (for eksempel vrakdelar, keramikk, bearbeidet flint, glass, kritt Piper eller annet), må arbeidene straks stanses og kulturminnemyndighetene varsles, jf. Kml §8 og §14. Tiltakshaver plikter å underrette den som skal utføre arbeidene om dette, men står også selv ansvarlig for at det blir overholdt.

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensingsforskriften § 36-2.

Forurensing

Det er ikke vedlagt noen sedimentundersøkelser i søknaden innsendt 20.04.2022. Ettersom dette er kaier hvor store skip ferdes, vil det være et potensial for forurensing fra dette. Den største kilden til forurensing fra driften ved Norsk Stein er i form av partikkel spredning og resulterende nedslamming av marine naturverdier. Denne forurensingen ble tydeliggjort av dykker Erling Svensen som dokumenterte ødelagte korallrev i Sandsfjorden i februar 2022².

Naturmangfold

Langs hele kaianlegget til Norsk Stein AS er det registrert en større tareskogforekomst klassifisert som *svært viktig*³. Tareskogen er av så stor verdi på bakgrunn av at den overlapper med et gyteområde for torsk.

I Midtsundet nordvest for tiltaksområdet er det registrert korallrev. Det Norske Veritas utførte en undersøkelse av kaldtvannskoraller i Sandsfjorden i 2014 på oppdrag av Norsk Stein AS. I midtsundet registrerte de små revformasjoner med *Lophelia pertusa* og *Paragorgia arborea*⁴. De registrerte også koraller i Stømbergsundet sør, øst for Kvitheholmen og nordvest for Kvernavika.

Av truende og rødlista arter er det registret blant annet øyekorall (NT), makrellterne (EN), fiskemåke (VU), granmeis (VU), ærfugl (VU), fiskeørn (VU), sjøorre (VU) og grønnfink (VU)⁵ i nærheten av tiltaksområdet.

Vannforskriften

Tiltaksområdet ligger i vannforekomsten *Sandsfjorden-Ytre*, og er kategorisert som ferskvannspåvirket beskyttet fjord⁶. Den økologiske tilstanden er vurdert til å være svært god, og den kjemiske tilstanden er udefinert. Vannforekomsten blir ifølge Vann-nett i liten grad påvirket av diffus avrenning fra industrier.

² https://www.nrk.no/rogaland/fryktar-stov-fra-norsk-stein-oydelegg-for-korallrev__-krev-sterkare-vern-1.15917474

³ Temakart-rogaland.no

⁴ Rapport: Undersøkelser av kaldtvannskoraller i Sandsfjorden. Norsk Stein AS. DNV. Rapportnr: 2014-0703. Rev. 00, 2014-06-30.

⁵ Artsdatabanken.no

⁶ Vann-nett.no

Unntak fra forhåndsvarsling

Søker opplyser i søknaden at den omsøkte mudringen haster, da driften kan bli påvirket om ikke dypet ved kaiene utbedres snarlig. For å hindre at tiltakshaver lider unødvendige tap vurderer vi at forhåndsvarsling etter forurensningsloven § 39-7 og § 36-8 kan unntas. Vi hjemler dette unntaket i forurensningsloven § 36-9, andre del, bokstav a.

Rettsliggrunnlag

Statsforvalteren har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravene i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Myndighet for behandling etter forurensningsloven

Statsforvalteren er delegert myndighet for mudring og utfylling i sjø uavhengig av om utfylling foretas fra skip eller fra land, jf. forurensningsforskriften kapittel 22 og rundskriv T-3/12. I vår vurdering av forurensning fra arbeidene vurderer vi både art, omfang og påvirkning av forurensning som oppstår som følge av arbeidene.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller, dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Søknad om utslipp til vassdrag må i tillegg vurderes etter bestemmelsene i vannforskriften, som gir visse rammer for Statsforvalterens skjønnsutøvelse etter forurensningsloven. Forskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler inn disse i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomsten skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket ved Norsk Stein AS fører til at vannforekomsten *Sandsfjorden-Ytre* endrer tilstandsklassen i negativ retning, vil det ha skjedd en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Statsforvalteren har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi det omsøkte tiltaket tillatelse etter forurensningsloven.

Statsforvalteren vurdering

Partikkelspredning

Søker har ikke vurdert at det er nødvendig med avbøtende tiltak. Denne vurderingen er vi uenig i, og vi mener at det er svært uheldig at så store mengder materiale er blitt sluppet i sjø under lasting og lossing. Dette har med stor sannsynlighet bidratt til partikkelspredning i området. Nedslamming av viktige marine naturverdier er allerede et problem i området, og vi vil ikke tillate at mudringen bidrar

til denne forringelsen. Vi vurderer at for å minimere sannsynligheten for partikkelspredning i forbindelse med tiltaket må det benyttes en siltgardin rundt hvert av tiltaksområdene under arbeid i sjø.

Vi er klar over at dette kan begrense fremkommeligheten til kaiområdene under utførelsen, men vi anser det som et nødvendig krav.

Håndtering av overskuddsmasser

Overskuddsmasser fra tiltak i sedimenter, typisk mudder- og sprengsteinmasser fra mudring, er å anse som næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27a annet ledd. Av § 32 første ledd følger det at den klare hovedregelen er at den som genererer næringsavfall «skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning». Søker ønsker å gjenbruke mudringsmassene da massene i dette tilfelle er et ferdigprodukt av granodiorittisk puk. Gjenbruk av masser er også i tråd med FNs bærekraftsmål 12, ansvarlig forbruk og produksjon, og et tiltak som fremmer sirkulær økonomi. Vi stiller oss positive til at disse rene massene kan benyttes i andre prosjekt.

Aktsomhet ovenfor fremmedorganismer

Rogaland og Vestland fylker har gjennom de siste årene registrert en økning i observasjoner av fremmedarten japansk sjøpung, allment kjent som havnespy. Denne arten har stort invasjonspotensiale, og høy økologisk effekt⁷. Det er ingen kjente observasjoner i tiltaksområdet, men arten er observert flere steder i fylke. Statsforvalteren minner derfor om aktsomhetsplikten i henhold til forskrift om fremmede organismer § 18. I den står det at den som iverksetter tiltak som kan medføre utilsiktet spredning av fremmede organismer i miljøet skal opptre aktsomt for å forhindre at aktiviteten medfører uheldige følger for det biologiske mangfold.

Fra § 18 del a og b vises det til at tiltakshaver skal ha kunnskap om risikoen aktiviteten innebærer, kunnskap til å treffe forebyggende tiltak og kunnskap til å raskt avdekke utilsiktet spredning av fremmede organismer.

Dersom havnespy blir observert under utførelsen av arbeidet, skal arbeidet stanses og myndighetene varsles umiddelbart.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljøet som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. Statsforvalteren har under gjort en vurdering av forslaget til søker når det gjelder tiltak som skal hindre negative konsekvenser på naturmiljøet som følge av arbeidene, jf. naturmangfoldloven § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder). Tiltakshaver har en generell plikt til å unngå forurensning, jf. forurensningsloven § 7, og må derfor kontinuerlig føre tilsyn med at det ikke forekommer uventet og/eller unormal forurensning som følge av arbeidene.

Konklusjon

Vurdering av tiltaket etter vannforskriften og naturmangfoldloven tilsier at naturen i området kan bli påvirket. Tiltaket er avgrenset i tid, og fastsatte vilkår vil gjøre at det er minst mulig konflikt med fisk og fugl i område. Det er satt krav om avbøtende tiltak for å minimere partikkelspredning og nedslamming av nærliggende natur. Statsforvalteren finner derfor å kunne gi tillatelse til arbeidene i sjø ved Jelsa, Suldal kommune, på visse vilkår. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår. Tillatelsen er gitt på

⁷ Artsdatabanken.no

grunnlag av opplysninger i søknaden av 20.04.2022 og opplysninger kommet frem under behandlingen av søknaden.

Vilkår

Med hjemmel i forurensning § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Norsk Stein AS er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen. Tiltakshaver er også ansvarlig for å gi beskjed til Statsforvalteren når arbeidene i sjø starter.
2. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Statsforvalteren skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter m.m., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
3. Det skal etableres en siltgardin før arbeidene i sjø kan begynne. Siltgarden skal være forankret i bunn, og skal omfavne hele tiltaksområde. Dersom siltgarden ved noe tidspunkt blir ødelagt eller mister funksjonalitet av andre årsaker skal det skrives avvik og siltgarden skal byttes umiddelbart.
 - a. Siltgarden skal ikke flyttes eller åpnes før vannet innenfor siltgardin ikke er påvirket av partikler (blakking).
 - b. Alt avfall i sjø som blir funnet i forbindelse med tiltaket skal ryddes opp.
4. Støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i Klima- og miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2016).
5. Dersom man oppdager arten «havnespy» under arbeidene i Jelsa, må arbeidene stanses og myndighetene varsles umiddelbart. I henhold til aktsomhetsplikten er tiltakshaver ansvarlig for å tilegne seg kunnskap om arten, og risikoen den innebærer for det marine økosystem.
6. Når arbeidet er ferdig skal tiltakshaver utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten skal sendes til Statsforvalteren innen 4 uker etter sprenging i sjø er ferdig.
7. Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene i Jelsa isolert sett er uønsket. Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper

som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73. Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Etterkunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli kunngjort på internettsiden til Statsforvalteren i Rogaland www.statsforvalteren.no/rogaland under emnet *Miljø og klima*.

Klageadgang

Vedtaket om tillatelse kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes til Statsforvalteren i Rogaland.

Med hilsen

Kirsten Redmond Kristiansen
(e.f.)
seniorrådgiver

Anne Stensland
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

MARITEX MARINE AS	Brautvegen 493	4343	ORRE
Fiskeridirektoratet, region sør	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen
Suldal kommune	Eidsvegen 7	4230	Sand
Museum Stavanger	Muségata 16	4010	STAVANGER
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger
Kystverket Vest	Postboks 1502	6025	Ålesund